

Upoznajte invazivne strane biljke – rod Reynoutria

18.03.2021.

U rod Reynoutria spadaju višegodišnje zeljaste biljke, sa jakim rizomom. Iz ovih rizoma razvijaju se izdanci koji mogu biti visoki preko 3 m i debeli oko 4 cm. Stabla su uspravna, šuplja i bez lišća na dnu. Listovi su veliki, široki, izduženi i ovalni. Cvetovi su poređani u metlice duge od 8 do 12 cm. Jedna biljka može imati oko 200.000 cvetova. Koren prodire u dubinu od 1 do 2 m i širi se. Ovo je uobičajen opis za nekoliko taksona iz ove grupe, koji su izuzetno slični i na kojima se primenjuju vrlo slične metode uklanjanja. U ovaj rod spadaju: *Reynoutria japonica* Houtt., *Reynoutria sachalinensis* (F. S. Petrop.) Nakai i T. Mori i njihov spontani i plodni hibrid *Reynoutria x bohemica* Chrtek et Chrtkova. *Reynoutria sachalinensis* (F. S. Petrop.) Nakai i T. Mori raste do 5 m u visinu. Ove biljke potiču iz istočne Azije.

Biljke iz roda Reynoutria su u Evropu unesene kao ukrasne biljke u XIX veku. Pretpostavlja se da je samo jedna biljka unesena u Evropu. Ona se kasnije, vegetativnim razmnožavanjem, proširila u mnoge evropske zemlje. Ove biljke zauzimaju travnjake, vlažna i periodično plavljena područja, obale potoka i stajaćih voda, ivice čistina i puteva, urbana područja. Vrlo dobro uspevaju u područjima gde su korišćena đubriva bogata azotom. One nanose štetu ekonomiji, jer smanjuju pristupačnost područja, oticanje poplavnih voda, povećavaju troškove održavanja vodotokova, oštećuju infrastrukturu (npr. koren raste ispod puteva) itd.

Uticao na živa bića:

Alelopatija - u zemlju oslobađaju supstance koje sprečavaju rast drugih biljaka, tako što utiču na mikroorganizme koji žive u zemljištu. Na ovaj način indirektno izazivaju izumiranje nekih autohtonih vrsta.

Kompeticija - pošto rano počinju da klijaju i vrlo brzo rastu, zasenjuju druge biljke, brže i bolje koriste hranljive sastojke iz tla. Ovo vremenom dovodi do potpunog sprečavanja klijanja i rasta svih ostalih biljnih vrsta.

Biljojedi - zabeleženo je da su se u Velikoj Britaniji ovce, krave, koze, konji i magarci hranili nadzemnim delovima biljaka.

Negativni uticaji na biodiverzitet:

Ove biljke čine gotovo homogenu sastojinu u kojima se neke druge vrste retko pojavljuju. One snažno sprečavaju prirodni proces zarastanja i obnavljanja, odnosno prirodno pošumljavanje i smanjuju diverzitet drugih biljaka, a time i životinja. Ove vrste stvaraju najveće probleme staništima u blizini vode.

Kako ih ukloniti?

Što se tiče potpunog uklanjanja, biljke iz ovog roda spadaju u najizazovnije invazivne strane vrste. Uklanjanje se može izvršiti mehanički i primenom herbicida. Mehaničke metode su: košenje, ispaša i iskopavanje biljka tokom 5 godina zajedno sa rizomom. Metode primene

herbicida uključuju prskanje, nanošenje premaza, ubrizgavanje ili kombinaciju ovih metoda, ali se ne smeju primenjivati u blizini vodenih staništa i u zaštićenim područjima. Uklanjanje samo nadzemnih delova biljke ne daje rezultate. Naprotiv, uzrokuje izbijanje još više biljaka. Glavni problem je podzemna stabljika (rizom) zajedno sa korenom. Ovaj deo biljke skladišti veliku količinu energije, a bez uklanjanja rizoma biljka se ne može iskoreniti sa određenog područja.

Da li ste znali?

U vlažnim uslovima deo korena ili stabljike veličine samo 1 cm može izrastiti u novu biljku.

Foto: Martin Fowler / Shutterstock.com

Reynoutria (Foto: I. Sučić, Javna ustanova Zeleni prsten)

Foto: Manfred Ruckszio/Shutterstock.com